

Weidevogels

Tabel 1. Nestsucces van Kieviten op biologische en gangbare akkerbouw-bedrijven in 2005 in Flevoland.

N is het aantal nesten. Nestdagen is de totale observatieduur van de nesten. Nestsucces is het percentage nesten waarvan tenminste 1 ei uitkomt.

Oorzaak nestverlies	N	Nestdagen	N verloren	Nestsucces	P
Agrarische activiteiten biologisch	80	991	26	43	0.008
Agrarische activiteiten gangbaar	44	654.5	6	74	
Predatie biologisch	80	991	11	70	0.894
Predatie gangbaar	44	654.5	8	67	
Totaal biologisch	80	991	39	28	0.071
Totaal gangbaar	45	677.5	16	47	

op gangbare bedrijven (tabel 1; foto 2). Er zijn geen verschillen in predatiedruk gevonden.

Ecological trap

De resultaten laten zien dat ondanks de hogere dichtheid van Kieviten op biologische bedrijven, het nestsucces er in vergelijking met gangbare bedrijven lager is. Dit zou kunnen betekenen dat biologische bedrijven fungeren als 'ecological traps' voor deze soort. Absoluut gezien komen er op biologische bedrijven meer nesten uit, maar het nestsucces is in relatieve zin kleiner. Dit betekent dat om een populatie duurzaam in stand te houden er per broedpaar meer jongen dienen te worden groot gebracht.

Vergelijkbare effecten kunnen mogelijk ook gevonden worden bij andere grondbroedende vogelsoorten, zoals Veldleeuwrik en Gele kwikstaart. Voor soorten als Kievit en Scholekster zou nestbescherming door vrijwilligers kunnen leiden tot hogere nestsuccessen. Echter voor weidevogels met een minder opvallend nest, zoals Veldleeuwrik, Gele kwikstaart en Graspieper, zal aan andere maatregelen gedacht moeten worden, zoals aan het stimuleren van braaklegging (Wilson et al., 1997) of het aanbrengen van zogenaamde 'veldleeuwerikvlakjes' (Morris et al., 2004; van Beusekom, dit nummer).

Foto 2. Mechanische onkruidbestrijding is een gevaar voor Kievitsnesten. Hier een nest in de zomertarwe dat verloren is gegaan tijdens het eggen (foto: Steven Kragten).

Literatuur

- Aebischer, N.J., 1999.** Multi-way comparisons and generalized linear models of nest success: extensions of the Mayfield method. *Bird Study* 46 (suppl.): S22 - 31.
- Dijk, A.J. van, 2004.** Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Mayfield, H.F., 1961.** Nesting success calculated from exposure. *Wilson Bull.* 73: 255 - 261.
- Mayfield, H.F., 1975.** Suggestions for calculating nest success. *Wilson Bull.* 87: 456 - 466.
- Morris, A.J., Holland, J.M., Smith, B. & N.E. Jones, 2004.** Sustainable Arable Farming for Improved Environment (SAFFIE): managing winter wheat sward structure for Skylarks *Alauda arvensis*. *Ibis* 146 (Suppl. 2): 155 - 162.
- Wilson, J.R., Evans, J., Browne, S.J., J.R. King, 1997.** Territory distribution and breeding success of skylarks *Alauda arvensis* on organic and intensive farmland in southern England. *J. Appl. Ecol.* 34: 1462 - 1478.

Summary

Northern Lapwings on organic and conventional arable farms

Previous studies showed that organic arable farms lead to higher abundances of meadow birds. However, studies comparing breeding success between organic and conventional farms are scarce. Here we present the results of a study comparing territory densities and nest success of the Northern Lapwing (*Vanellus vanellus*) on organic and conventional arable farms in The Netherlands. In one year we found significantly higher territory densities on organic farms. On the other hand, nest success was lower on the organic farms. On organic farms more nests failed as a result of farming activities. No differences in predation rates were found. This study shows that organic arable farm can have risks for meadow birds as well. Because of the lower nest success organic farms might act as ecological traps for these birds. Therefore, other conservation methods than organic farming need to be stimulated.

Drs. S. Kragten & Prof.dr. G.R. de Snoo
Centrum voor Milieuwetenschappen (CML)
Universiteit Leiden
Postbus 9518, 2300 RA Leiden
e-mail: kragten@cml.leidenuniv.nl